

T167168

นิลบล แล่นอาทิตย์ : กระบวนการสื่อสารในการอนุรักษ์แม่น้ำของตำบลไหล่น่าน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน.(THE COMMUNICATION PROCESS OF RIVER CONSERVATION IN TOMBON LAINAN AMPHOE WIANGSA.NAN PROVINCE) อ.ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์อุบลวรรณ ปิติพัฒนะโมเชิต, 259 หน้า.ISBN 974-17-3742-4.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา กระบวนการสื่อสารในการอนุรักษ์แม่น้ำของตำบลไหล่น่าน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน ใช้หลักการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษากลยุทธ์การสื่อสารที่ใช้ในการอนุรักษ์แม่น้ำ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์แม่น้ำและ ปัจจัยที่ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์แม่น้ำของตำบลไหล่น่าน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

ผลการวิจัยพบว่า 1) กลยุทธ์การสื่อสารในการอนุรักษ์แม่น้ำ มีดังต่อไปนี้ กระบวนการที่ 1 การริเริ่ม ใช้กลยุทธ์การ แสวงหาแกนนำให้ตรงใจชาวบ้าน กลยุทธ์การสร้างความเข้าใจ กระบวนการที่ 2 การเรียนรู้และวางแผน ใช้กลยุทธ์การใช้การ เปิดเวทีสาธารณะ กลยุทธ์การใช้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชุมชนอื่น กลยุทธ์การถ่ายทอดความรู้จากปราชญ์ชาวบ้าน กลยุทธ์การ ศึกษาเรียนรู้และถ่ายทอดความรู้โดยเยาวชน กระบวนการที่ 3 การจัดสรรพื้นที่และกำหนดเขตอนุรักษ์แม่น้ำ ใช้กลยุทธ์การสร้าง ความรู้สึกเป็นเจ้าของ กลยุทธ์การใช้สื่อสัญลักษณ์ กระบวนการที่ 4 การจัดการเชิงสังคม ใช้กลยุทธ์การสร้างกฎโดยชาวบ้าน เพื่อชาวบ้าน กลยุทธ์การเผยแพร่กฎ กลยุทธ์การให้รางวัลกับผู้เป็นหูเป็นตาผ่านสื่อกลางในการร้องเรียน กลยุทธ์การให้สื่อกิจ กรรม กลยุทธ์การใช้สื่อท้องถิ่นเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายในการสื่อสาร กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ อย่างไม่เป็นทางการ กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ผ่านสถาบันทางสังคม กลยุทธ์การใช้สื่อมวลชน กระบวนการที่ 5 การประยุกต์ ความเชื่อทางศาสนาและพิธีกรรม ใช้กลยุทธ์การนำความเชื่อทางศาสนาและพิธีกรรมมาใช้ กระบวนการที่ 6 การจัดการเชิง โครงสร้าง ใช้กลยุทธ์การมอบอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการอนุรักษ์แม่น้ำระดับหมู่บ้าน กระบวนการที่ 7 การพัฒนาเครือ ข่าย ใช้กลยุทธ์การพัฒนาเครือข่ายโดยการถ่ายทอดองค์ความรู้ในการอนุรักษ์แม่น้ำไปยังหมู่บ้านอื่น

2) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์แม่น้ำ ชาวบ้านในตำบลไหล่น่านส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในฐานะผู้ ปฏิบัติกิจกรรมเท่านั้น ซึ่งกลุ่มประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมหลักในการอนุรักษ์แม่น้ำคือ กลุ่มแกนนำในการอนุรักษ์แม่น้ำ ซึ่ง ประกอบไปด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน พระสงฆ์ องค์การบริหารส่วนตำบล ช่างราชการ นักการเมืองท้องถิ่น นัก พัฒนาในหมู่บ้านและผู้นำอย่างไม่เป็นทางการ โดยเข้ามามีส่วนร่วมในการ ริเริ่ม วางแผนและกำหนดกิจกรรมต่างๆในการอนุรักษ์ แม่น้ำ โดยมีมูลนิธิอีกเมืองน่านเข้ามามีส่วนร่วมในฐานะที่ปรึกษา และหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในฐานะผู้ สนับสนุนเท่านั้น

3) ปัจจัยที่ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์แม่น้ำ มีดังนี้ ปัจจัยภายในประกอบด้วย ความรู้สึก เป็นเจ้าของแม่น้ำและสัตว์น้ำ, ความต้องการยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจ, ความรู้สึกร่วมรับผิดชอบ, ความเชื่อในศาสนาและพิธี กรรม, ความศรัทธาในตัวผู้นำการประกอบพิธีกรรม, ความศรัทธาในกลุ่มแกนนำอนุรักษ์แม่น้ำ, ความต้องการการเรียนรู้จากการมี ส่วนร่วม และความรู้สึกภาคภูมิใจในผลงานการอนุรักษ์แม่น้ำของชุมชน ปัจจัยภายนอกประกอบด้วย รูปแบบการสื่อสารที่ใช้ใน การเชิญชวน, การได้รับแรงผลักดันจากการเห็นความสำเร็จของชุมชนอื่น, สื่อกิจกรรมที่ใช้มีความน่าสนใจ หลากหลายและต่อ เนื่อง, การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในหลายระดับและการถูกบังคับโดยมาตรการหมู่บ้าน

ภาควิชา...ประชาสัมพันธ์...

สาขาวิชา...นิเทศศาสตร์พัฒนาการ

ปีการศึกษา...2547.....

ลายมือชื่อนิลบล แล่นอาทิตย์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา...
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

TE 167168

4685080928: MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD: COMMUNICATION/PROCESS/RIVER/CONSERVATION

NILUBOL SANARTIT: THE COMMUNICATION PROCESS OF RIVER CONSERVATION IN TOMBON LAINAN AMPHOE WIANGSA, NAN PROVINCE. THESIS ADVISOR: ASSOC.PROF.UBOLWAN PITIPATTANACUZIT, 259 pp. ISBN 974-17-3742-4.

The purpose of this research is to study "The Communication Process of River Conservation in Tombon Lainan Amphoe Wiangsa, Nan Province". by using the Qualitative Research approach. All related document-studies, in depth interviews, and informal interviews were conducted .The objectives are to study and analyze the communication strategies, participation of the community, and factors that drive the community to participate in the river conservation in Tombon Lainan Amphoe Wiangsa, Nan Province.

From the study, the strategies obtained in the river conservation in Tombon Lainan Amphoe Wiangsa, Nan Province can be categorized into; 1.Initiation - gather the leaders that most fit to the community and develop the objective's understanding. 2.Studying and planning - open a public hearing, knowledge and information sharing within and outside community, knowledge passed on by scholars to students.3.Determining the conservation area - increase the sense of belonging, use sign and billboard. 4.Social management - community proposes and distributes rules and regulations, rewards the community, use activity as a mean of communication, utilizes local media to develop common understandings, construct the communication network, unofficial public relation, public relation through institutions, and mass communication.5.Religious activities - apply religious and spiritual believes as part of the conservation process.6.Organizational management - committees came from vote.7.Network improvement - sharing knowledge with other communities.

In the conservation process, the leaders play a major role in order to initiate and lay out plans, operations and activities, as well as several participants, counseled by "Hug Muang Nan" foundation and support from private and public institutions. The leaders are usually comprised of chieftain, village chieftain, village committee, monk, sub district governmental administration committee member, government official, local politician, change agent and unofficial leader, where the community participates in the activities only.

The factors that drive the community to join the conservation process can be divided into internal factor and external factors. The internal factors are a sense of belonging of river and fish (marine organism), necessity to improve financial status, responsibility, religious and spiritual belief, faithfulness in the leads, willingness to learn and study the community's resources, and pride in their own community. The external factors are communication campaign to invite people, successfulness of other communities, attractiveness of the media through activities, variety and consistency, opportunity, and regulation to drive the community to participate in conservation.

Department ...of Public Relations.....
Field of Study ..Development communication
Academic Year ...2004.....

Student's Signature *Nilubol Sanartit*
Advisor's signature...*Ubolwan*.....
Co-advisor's signature.....